

Styrdokumenttyp:

Riktlinje

Datum:

2021-05-04

Dokumentansvarig:

Sektionschef planering nät

Diarienummer:

UVA-2021-01141

Konfidentialitetsklass:

Offentligt

Beslutad av:

Styrelsen för Uppsala vatten och avfall AB

Riktlinjer för ersättning onyttigbliven enskild VA- anläggning

---

Uppsala Vatten och Avfall AB**Postadress**Uppsala Vatten
Box 1444
751 44 Uppsala**Kundtjänst**Telefon: 018-727 94 00
kundtjanst@uppsalavatten.se
Fax: 018-727 94 10**Webbplats**www.uppsalavatten.se**Organisationsnummer**

556025-0051

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Syfte	3
3	Målgrupp och Omfattning	3
4	Förutsättningar för ersättning för onyttigbliven anläggning	3
4.1	Definitioner och begrepp	3
4.2	Lagbestämmelser och krav	4
4.3	Förutsättningar för ersättning onyttigbliven enskild avloppsanläggning	5
4.4	Förutsättningar för ersättning onyttigbliven enskild vattenanläggning	5
4.5	Ansvar	5
5	Relaterade dokument	6

OBS! Kontrollera giltighet på utskrivet dokument.

Aktuell version av detta dokument finns att hämta i ledningssystemet. En utskriven version ska aldrig betraktas som gällande.

1 Inledning

Utöver VA-utbyggnad till ny bebyggelse genomför Uppsala Vatten även utbyggnad i befintliga områden som idag har enskild VA-försörjning. Beslut om vilka fastigheter som ska försörjas med allmänt VA tas av kommunfullmäktige enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster. VA-huvudmannen ska enligt samma lag §40 betala skälig ersättning för anläggningar som blir onyttiga på grund av att kommunen ordnar eller utvidgar en allmän VA-anläggning.

I kommunens VA-plan (Handlingsplan för VA-utbyggnad (KF 2021) och riktlinjer för VA-planering (KS 2020)) beskrivs hur kommunen ska arbeta med VA-utbyggnaden i kommunen framöver, vilket innebär att takten för VA-utbyggnad i befintlig bebyggelse kommer öka framöver och antalet ärenden gällande onyttigblivna anläggningar öka.

Dessa riktlinjer tas fram för att säkerställa att de som är berättigade ekonomisk ersättning får en enhetlig juridisk och ekonomisk bedömning om ersättningen storlek.

2 Syfte

Denna riktlinje syftar till att fastställa villkoren för när och hur ersättning för onyttigbliven enskild VA-anläggning betalas ut till fastighetsägare.

3 Målgrupp och Omfattning

Riktlinjen används av de på bolaget som handlägger anslutningsärenden. Riktlinjerna ska fastighetsägare i kommunen kunna ta del av på Uppsala Vattens webbplats för att ha möjlighet att lägga upp ekonomisk plan och ta medvetna val vid förändring av den enskilda anläggningen i väntan på en allmän VA-anslutning.

Information om riktlinjen ska även finnas hos tjänstemän på miljöförvaltningen som arbetar med tillstånd av enskilda VA-anläggningar så att de vet var fastighetsägare ska vända sig för att få information.

4 Förutsättningar för ersättning för onyttigbliven anläggning

4.1 Definitioner och begrepp

Allmän VA-anläggning - anläggning, som har till ändamål att försörja bostadshus eller annan bebyggelse med vattentjänster och som drivs av kommun eller aktiebolag där kommunen har rättsligt bestämmande inflytande.

OBS! Kontrollera giltighet på utskrivet dokument.

Aktuell version av detta dokument finns att hämta i ledningssystemet. En utskriven version ska aldrig betraktas som gällande.

Enskild VA-anläggning – en anläggning som anläggs inom områden som saknar allmänt vatten- och avloppsnät. Tillstånd för att anlägga enskilda avloppsanläggningar ges av kommunens miljöförvaltning.

VA-huvudman – den som låter bygga och därmed äger den allmänna VA-anläggningen. Det kan vara kommunen själv eller en annan organisation, till exempel ett aktiebolag, men kommunen måste ha ”rättsligt bestämmande inflytande”. I Uppsala kommun är det Uppsala Vatten och Avfall AB som är VA-huvudman.

Verksamhetsområde - ett geografiskt område inom vilket kommunen har en skyldighet att tillhandahålla tjänster för vatten och avlopp.

Onyttig VA-anläggning – VA-anläggning som på grund av utbyggnad av allmänt VA inte kan användas trots kvarvarande livslängd.

Minireningsverk – anläggning där avloppsreningen sker i en förtillverkad produkt. Den vanligaste varianten är slamavskiljning, kemisk fällning och biologisk nedbrytning. För att ersättas som minireningsverk enligt denna riktlinje krävs CE-märkning.

Avskrivningstid – anger tiden kostnaden av en tillgång ska fördelas under dess ekonomiska livslängd.

Rak avskrivning – innebär att kostnaden delas ut jämt över avskrivningstiden. *(Exempelvis: En avloppsanläggning med rak avskrivning på 10 år och som kostade 200 000 kronor att anlägga skrivs av med 200 000 kronor/10=20 000 kronor per år den varit i drift.)*

4.2 Lagbestämmelser och krav

Ersättning för onyttigbliven anläggning regleras lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster §40.

Lag (2006:412) §40: Om en enskild anläggning blir onyttig till följd av att kommunen ordnar eller utvidgar en allmän va-anläggning, skall huvudmannen betala skälig ersättning till den enskilda anläggningens ägare.”

Detta innebär att VA-huvudmannen ska ersätta fastighetsägaren det kvarvarade värde en enskild VA-anläggning har vid tidpunkten för anslutning.

För att en anläggning ska anses vara onyttig krävs dels att den varit nyttig, dels att fastighetens behov av vattentjänster inte längre kommer tillgodoses genom den enskilda anläggningen.

Ersättningen för onyttigbliven VA-anläggning innebär inte att anläggningen byter ägare. Fastighetsägaren fortsätter att äga anläggningen.

OBS! Kontrollera giltighet på utskrivet dokument.

Aktuell version av detta dokument finns att hämta i ledningssystemet. En utskriven version ska aldrig betraktas som gällande.

4.3 Förutsättningar för ersättning onyttigbliven enskild avloppsanläggning

- Fastigheten ingår i verksamhetsområdet för spillvatten, fastställt av kommunfullmäktige.
- Anläggningen ska ha giltigt tillstånd från miljöförvaltningen med tillhörande utförandebevis eller vara utformad så att den uppfyller gällande krav på rening.
- Anläggningen är högst 10 år gammal (15 år för minireningsverk).
- Fastighetsägaren ska styrka anläggningens ålder samt kostnad för anläggningen, i första hand med kvitto. Dokumenterade och verifierade kostnader för material och arbete med avloppsanläggningen ersätts, eget arbete ersätts inte. Ersättning medges ej för andra kostnader i samband med att anläggningen anlades som till exempel geoteknisk undersökning, tillståndskostnader, åtgärder för dagvatten och dränering. Ersättning medges inte för borttagande och återställning av anläggning.
- Avskrivningstid är 10 år (15 år för minireningsverk) och värdet på anläggningen skrivs av med rak avskrivning räknat från färdigställande och fram till det att förbindelsepunkt meddelats.
- Har anläggningen huvudsakligen färdigställts börjar avskrivning räknas även om utförandeintyg eller godkännande dröjer, liksom om ytterligare några åtgärder återstår. Huruvida anläggningen tagits i drift saknar betydelse.
- Ersättning utgår med maximalt belopp motsvarande spillvattenandelen i anläggningsavgiften enligt gällande VA-taxa.

4.4 Förutsättningar för ersättning onyttigbliven enskild vattenanläggning

- Vattenkvaliteten ska vara tjänlig och tillgången på vatten ska vara god och långsiktig. Fastighetsägaren ska framställa underlag som visar detta.
- Fastighetsägaren ska kunna styrka anläggningens ålder samt kostnad för anläggningen, i första hand med kvitto. Dokumenterade och verifierade kostnader för material och arbete ersätts, eget arbete ersätts inte.
- Avskrivningstid är 20 år och värdet på anläggningen skrivs av med 5 procentenheter för varje påbörjat kalenderår från respektive fakturas datum.
- Ersättning utgår med maximalt belopp motsvarande vattenandelen i anläggningsavgiften enligt gällande VA-taxa.

4.5 Ansvar

Beslut om riktlinjerna tas av Uppsala Vattens styrelse eftersom det är bolaget som ska arbeta efter riktlinjerna.

OBS! Kontrollera giltighet på utskrivet dokument.

Aktuell version av detta dokument finns att hämta i ledningssystemet. En utskriven version ska aldrig betraktas som gällande.

Processägare och de som jobbar i processen *ansluta kunder* (OP6) ansvarar för att riktlinjen följs vid anslutning av nya fastigheter med stöd av anläggningsägaren, avdelning VA-nät.

Revidering av riktlinjerna görs vid behov av sektionen Planering nät.

5 Relaterade dokument

Uppsala kommuns handlingsplan för VA-utbyggnad med bilagan VA-utbyggnadsplan
[Handlingsplan för VA-utbyggnad i Uppsala kommun - Uppsala kommun](#)

Uppsala kommuns riktlinjer för VA-planering
[Riktlinjer för VA-planering - Uppsala kommun](#)

Taxa för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i Uppsala kommun
[va-taxa-2021_mar2021.pdf \(uppsalavatten.se\)](#)

OBS! Kontrollera giltighet på utskrivet dokument.

Aktuell version av detta dokument finns att hämta i ledningssystemet. En utskriven version ska aldrig betraktas som gällande.